

Знахарство та народна медицина

За допомогою знахарів в с.Стіна у минулому, а зрідка в наш час, лікують різні хвороби. А саме -біди, бишигу (пристріт), переляк, уроки, волокно. Також "направляли золотніки" (опущення шлунка) та "направляли кістки".

Біди - це хвороби у дитини. Кажуть "дитина впала в біди". Найчастіше таке трапляється з малими дітьми (до року і чуть більше). Дитина мала, худя, не росте. Таку дитину потрібно купати в травах (череді), а купіль виливають під дерево (жостір), то дитина почне поправлятися. Викупати таким чином дитину потрібно кілька разів.

Бишига (пристріт). При цій хворобі душе груди, як ядуха (схожа на астму). Буває вона від вітру. Викачують її яйцем. При цьому також потрібно вимовити. Спочатку потрібно проказати молитву "Отче наш", а за тим кажуть примову:

Пристріт - пристітосько,
Бишига - бишигисько,
Я тебе молю-вимовляю
С кожної жилки,
С кожного сугава,
З очей, з під очей,
З носа, з під носа,

Іл. 1. Неспляк Ніна Кузьмівна — одна з берегинь стінянських скарбів.

Іл. 2. Осипенко Євгенія Панфілівна із трійцею.

З губів, з під губів,
З рук, з під рук,
З серця, з під серця,
З ніг, з під ніг.
Тут тобі не бувати.
Кість ни ломати,
Чирвону кров ни пити,
На синє мори відправляти
Пісок перисипати.
Хрищеному, порожденому [ім'я]
Тіло його ни обчистиш,
До милостини не прийдеши,
Розійдися тихенько-лигенько,
Як хмара по небі
І вітер по лісі.

Після цього три рази спльовують через ліве плече. Примовляти потрібно три рази, кожен раз приказуючи:

За першим разом ...,
За другим разом ...,
За третім разом ...

Іл. 3. Околиці с. Стіна багаті на лікарські рослини

Примовляють також свяченим ножем.

Від бешиги також підкурюють зіллям із трійці. Квіти всі свячені, кукла свячена та червона свячена тряпочка. Все береться в свячену тряпочку і підкурюють коли потрібно. При цьому можна також примовляти примову:

Пристіт пристітосько,
Бишига - бишигисько...

Переляк. Цю хворобу виливають оливом або викачують яйцем.

Уроки. Якщо наврочили, то людина позіхає. Для зняття уроків беруть помий або свячену воду і навіглі вмиваються. Вмившись потрібно підтичкою сорочки зі споду втертися. Потрібно також взяти воду, набрати її в рот і через ситинко (сито) швидко і несподівано приснути на хворого та промовляти:

— Хто тебе вір, хай тебе взне. Таке потрібно примовляти три рази і втертися підтичкою.

Волокно. Це гнійна рана. Для лікування береться молода груша, молода ліщина, молодий горіх. З них відвар. Рану парять у цьому відварі. Беруть колосок, попередньо опалений від гостюків і крутять ним коло рани, аж поки не вилізе волокно, таке тонке як волосина, його і намотують на цей колосок.

Знахарями були в основному жінки. Серед них були такі, що лікували зіллям (травами).